

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

De gloria in excelsis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

ante legē xp̄i aduentū expectantū. **V**er-
sus cuius cantus planior est et clarior. si-
gnificat desiderū p̄beray sub lege. Glo-
ria patri rep̄ntat exultationē patrū noui
testamēti. Et an̄ legē occultā sanctā tri-
nitatē: iā manifeste glorificatā. et qz tota
trinitas opata est xp̄i incarnatōz. **I**ntro-
itus dicit bis. in laudē diuine et humane
nature q̄ fuerūt in xp̄o. **T**ropologicē et
3. moraliter introitus significat boni opis
inchoationē. q̄ autē duplicat hoc fecit q̄
in nra inceptōe debem⁹ declinare a ma-
lo et facere bonū. Dicit ideo introit⁹. qz
tūc sacerdos intrat de ede sacrificatur.
Et rep̄ntat q̄ xp̄s carne assumpta p̄ces-
sit ex castimo virginis alio. **H**ugo di-
cit q̄ introit⁹ significat vaticiniā p̄beta-
rum et desideria patrū desiderantiū chl-
stum incarnandū.

De kyrie eleison.

Secūdo disponit̄ populus ad orōz p̄
miscōie dei inuocationē et sui humiliatio-
nē. hoc kyrie eleison rep̄sentat. qz kyrieel.
grece latie sonat. dñe miserere nob. Lau-
dat̄ q̄pe et inuocat̄ sanctā trinitatē tripli-
candō kyrie eleison. Dicit em̄ ter kyrie. in
laudē dei p̄ris: ter xp̄e eleison: in gloriā filij
ter kyrie. in honore sp̄s sancti. Dicit no-
nies. p̄pter. ix. choros angeloz. qz ab eis
p̄regi. et ip̄s p̄iugi i gloria petim⁹. **V**el
dicit nonies p̄tra nouē genera peccatoz
originalē veniale et mortale. qd̄ in septem
sp̄s diuidit̄. **T**ropologicē. qz kyrie elei-
son nouē vsqz variat̄. fecit miscōie dei
inuocationē qua nouē modis indigem⁹
Primo tribz modis q̄tū ad peccatoz res-
missionē. q̄ p̄petrauim⁹ corde ore et ope.
Secūdo tribz modis q̄tū ad triplicē gr̄e
collationē. scz fidei. sp̄s. et charitat̄. **T**er-
cio tribz modis q̄tū ad triplicē glorifica-
tionē. q̄ gaudebim⁹ sup nos in deo. et
intra nos de nobis. et extra nos de p̄rio
Kyrie eleison magne d̄r eē efficacie. qz cū
hoc beatus Basili⁹ clamasset. porte ecclie

Pap̄ien. apte sūt. **T**riplicat. qz recognō
scimus nos peccasse p̄tra patrē p̄ omni-
potentiā. cōtra filiū p̄ ignorantia. cōtra
sp̄ritū sanctū malignitate. Interpretat̄
em̄ kyrie. i. dñe. el. deus. leif. miserere. on
nobis. id est. o dñe de⁹ miserere nobis.

De gloria in excelsis

Et recognitōe infirmitatis p̄prie. et
misericordie dei inuocatōe. pertingit ho-
mo ad sp̄ritualē exultationē dicēs. Glo-
ria i excelsis deo. qd̄ canticū est angelicū
p̄ laudē et gratiarū actōe in xp̄i natiuita-
te decantatū. **H**oc sacerdos in medio al-
taris dicit. qz xp̄s mediator dei est et ho-
minū. et qz p̄ ei⁹ mediationē deo pacifi-
cati sum⁹. **D**icit versus orientē. qz i ori-
ente xp̄s est nat⁹. **I**n hoc hymno notat̄
sp̄s ecclie. qz cū angelis se sperat sp̄ ca-
nere. vñ iam illoz canticū assumit. **D**icit
tur ergo in festis. qz festa celestē gloriā et
patriā rep̄ntant. **N**ō autē d̄r in officijs lu-
ctuosis. qz p̄sentē miserā designāt.

De collecta.

Ante collectā. i. orationē. vertit se sa-
cerdos ad populū ip̄m salutandō dicēs.
Dominus vobiscū p̄mittens. vt popu-
lum reddat attentū: vt mens eius ad de-
um dirigatur. **E**t est sensus. **D**ñs p̄ces
vestras exaudiat. gratiā suā conferat. et
p̄mia eterna vobis tribuat. **E**t respon-
det populus dī. **E**t cum sp̄ritu tuo sup.
sit. vt nobis et tibi salutarā valeas impe-
trare. **V**el sic. Dominus sit in ore tuo et
in corde tuo. **P**opulus septē vicibus salu-
tatur in missa. vt exclusis septē vicibz ca-
pitalibz gratiā sp̄ritu sancti accipiat ses-
piformē. **E**t quia populus ad orandū
cōuenit cū intentione impetrādī. **I**deo
statim sequitur collecta. cui p̄mittit sa-
cerdos exhortationē dicēs. **O**remus.
id est orate omnes vt quod petimus fa-
cilius impetremus. **E**t statim sequitur
oratio. vt dominus aperiat corda audien-
a iij

oratio
ro hemis